

SAHARA - I

Amics de Santa Eulàlia, fa poc he tornat de fer la «Milli». Com tots els nois d'aquí que fan el Servei a la Marina, vaig anar a fer la Instrucció al Quarter de Cartagena. Després, i degut a alguna «bona recomanació» vaig anar a petar al Sahara (llavors espanyol).

Posat que el Sahara és un tema d'actualitat, i que crec en tinc alguna cosa a dir, he pensat tornar a escriure a la nostra revista «RONSANA». Des de la meva darrera col·laboració ha plogut ja un grapat de vegades i espero que aquesta pluja hagi enretirat les traves amb què ensopegàvem alguns dels qui fèiem el «RONSANA» en aquells primers temps.

Per a molts de nosaltres el Sahara era solament un petit paràgraf als llibres que passàvem a l'escola. Tros de desert deshabitat, pobre i sense importància.

—Aquell lloc era ben desert —diem per manifestar l'absència de vida. Però al desert n'hi ha de vida. Animals: camells, cabres, rates, llops, serps. Plantes: els pous i oasis, els matolls que hom faria absolutament morts, però que amb un regalim d'aigua tornen a rebrotar, amb les seves arrels enfonsades a la sorra o a les pedres. Animals i plantes tan extraordinàriament durs com els homes del desert, una gent que al llarg dels segles s'ha adaptat perfectament a les condicions tan difícils de la Natura en aquells indrets. Uns homes que han viscut segles caminant amb totes les seves propietats i famílies a la recerca de la pluja, fent, si cal, centenars de quilòmetres, per trobar la imprescindible aigua.

El Sario (nom de l'antic Sahara Espanyol, segons els seus habitants) ha passat a la primera plana dels diaris més importants del món. Hi ha passat a causa de la cobdícia despertada als governs de Marroc i Mauritània per posseir les riqueses que haurien de pertànyer als seus pobladors: La principal els fosfats de Bu-Craa, que si Marroc els arribés a posseir en seria el primer exportador mundial, però també d'altres com la gran riquesa piscícola de la seva costa i probabilitats de trobar-hi nous jaciments minerals —fins i tot diuen que hi ha petroli.

Villa Cisneros, segona ciutat en importància del territori, on vaig passar set mesos, és a la costa, a cavall d'una petita península que deu fer catorze quilòmetres de llarg per quatre d'ample als llocs on ho és més, com una llengua paral·lela a la costa del continent i enganxada a ell per un estret istme. Quan jo la vaig conèixer devia tenir, comptant-hi les tropes i tot, quatre o cinc mil habitants, dels que cap a mil cinc-cents eren saharauis. Totes les cases baixes, blanques i planes. Cap muntanya, cap boira, cap ombra, el Sol llueix amb tot el seu resplandor, sols algun dia és enfosquit per la pols que el vent «Sirocco» arrenca del desert. Un vent insistent, que mai no para, que es fica a les ore-

lles i amb constància arriba a ferir el cervell de l'estranger: «está sirocao» era l'expressió utilitzada per a dir «mig boig».

En Hamdi era un noi alt, prim, amb els cabells arrissats, pel carrer sempre amb la «xilava» tradicional, blava i amb una gran butxaca al pit. Dinou anys, casat, de la tribu Ulad Delim. Amb ell vaig travessar força vegades el barri de «La Pau», on vivia, el barri més al Sud de Villa Cisneros, on estava concentrada pràcticament tota la població saharauí de la ciutat. Les mirades ens seguien pel carrer amb estranyesa, no era una imatge freqüent veure a un espanyol, militar i acompanyat per un indígena, passar pel barri. Se sentia principalment en passar per davant de les cases més velles una fortor estranya i característica, deguda a la brutícia i a les cabres que, tot menjant papers, entraven i sortien de les cases.

Les dones, embolcallades des del cap fins als peus amb roba negra, eren a les portes de les cases, fent petits focs a terra per a prendre el tè o fer el menjar, alguna amb el seu fill a la falda, i sempre asseguda a terra, cercava entre els cabells i les llagues del seu infant els insectes: pols i puces. Molts homes, joves i grans, asseguts en cèrcol, parlaven. En Hamdi em deia: «Tenim fama de no voler treballar, però el que passa és que no hi ha cap lloc on fer-ho».

Presidint el barri de «La Pau» la mesquita, ocre, alta, nova i inútil. Els musulmans pregunten al carrer, a casa o a qualsevol lloc sense necessitat de cap edifici especial. La mesquita era, efectivament, tancada.

Prop del barri, on comença de nou el desert, hi claven les «Haimes» els saharauis nòmades que van a la ciutat. La «Haima» és una tenda de campanya, feta amb pell de camell (també n'hi ha d'imitació), és la casa dels nòmades.

Ara a Villa Cisneros, no hi ha «haimes», totes les cases deuen ser tancades, com a Aaiún, Smara, Güera, etc. El poble saharauí ha fugit de l'ocupació marroquí o mauritana i torna a ser, com abans, tot al desert. Però quelcom ha canviat, ara no és un poble dispers al desert, sinó unit. Unit en la fugida del genocidi, en la misèria i el sofriment. Unit en la lluita i la voluntat de ser un poble independent i lliure.

Marroc pot controlar les ciutats d'Aaiún i Smara, Mauritània pot haver conquerit Güera, però el desert mai no podrà ésser conquerit.

Ara en Hamdi deu ser amb alguna patrulla del Front POLISARIO en lluita contra els exèrcits ocupadors, defensant el legítim dret a la Independència del seu poble, que malgrat ésser plenament reconegut internacionalment, a través de les Nacions Unides està essent trepitjat pels interessos dels poderosos.

Miquel Colomer

Salón de Belleza ANGELA

Le ofrece sus servicios de
ESTETICISTA DIPLOMADA

en

Belleza Facial

Depilación y

Estética corporal



«Casa Xicola» - Teléfono 158

LLISSA DE MUNT (Barna.)